

No tindràs un altre llibre com aquest?

Sobre els llibres fetitxes, també anomenats clàssics.

2 x 3 = 4

Pippi Langstrump

No tindràs un altre com aquest? és una pregunta que sentim alguna vegada a la biblioteca escolar. És produeix quan un alumne i un llibre dels que anomenem "ham" s'han trobat i aquest encontre ha provocat un esclat d'emocions úniques. Solen ser llibres amb els que els lectors s'identifiquen amb el protagonista pels seus valors (desig de justícia, de veritat, d'amor a la vida),

No l'he pogut acabar! també és una frase que s'escolta de tant en tant, malauradament. Es refereix a aquelles novel·les que provoquen bulímia lectora i que tenen conseqüències dramàtiques perquè augmenten els nombre d'alumnes que, tristos i deprimits, fugen dels llibres.

L'acompanyament del mestre és bàsic perquè no es produeixi la deserció lectora. Als alumnes de cycle inicial és relativament senzill engrescar-los, encara no he trobat cap infant que no disfruti llegint els llibres que els hi proposem. Però amb els nois i noies de cycle mitjà i, sobretot, de cycle superior, hem de filar més prim. No hi ha dos nens iguals, amb els mateixos interessos. Només cal que li demaneu a un noi que triï un llibre per la seva portada i us expliqui perquè li agrada. Us sorprendrà, segur.

No n'hi ha prou de creure que determinades lectures han suportat el pas del temps perquè són bones, cal conèixer els alumnes i el seu historial lector per determinar si podran o no entendre *El vent entre els salzes*, si seran capaços de riure amb les malifetes de *Guillem Brown* o *el petit Nicolàs* o si s'enganxaran als móns imaginaris i enigmàtics de Juli Verne.

Una recomanació que fem sovint als mestres, als pares i mares, és rellegir els clàssics, aquells llibres que malgrat el pas del temps, conserven quelcom d'inèdit, de nou, tracten temes atemporals, permanents, i ens deixen la sensació que el seu poder d'emocionar continua vigent. Només cal que feu la prova amb *Stone Fox y la carrera de trineos* de J. R. Gardiner (1980), *Pippi Langstrump* d'Astrid Lindgren (1945) o els *Escenaris fantàstics* de J.M. Gisbert (1979). Si creieu que seran lectures adients per als nois i noies, endavant. Però si dubteu, és preferible que els aparqueu. Necessitem grans dosi de persuasió per fer-los entrar en el món meravellós de la lectura.

La pràctica: El diari de lectura

Una eina per conservar la memòria escrita dels llibres llegits

Edat:	A partir de 6 anys
Nombre d'alumnes:	Individual
Objectiu:	Recollir evidències de les lectures realitzades
Recursos	Temps: Tot l'any
	Espai: Aula ordinària, biblioteca escolar
	Material: Diari de lectura

Els alumnes de primària disposen d'un quadernet que anomenem Diari de lectura¹. Segueix la idea de l'autor rus Vigotski, el qual opinava que llegint, el nen pot entrar en móns imaginaris, conèixer realitats, llocs i pensaments diversos i que el mestre ha de ser capaç d'organitzar estratègies que ajudin, que indueixin a la lectura i a l'escriptura de textos que puguin servir per explicar les coses quotidianes, les de casa o de l'escola.

Aquest quadern substitueix el "cromocontes" que durant l'escolarització infantil l'alumnat ha anat emplenant amb les lectures i els contes que se'ls ha explicat i mostrat a la biblioteca de l'escola, durant les seves visites setmanals.

Es tracta que, de cada lectura, facin un apunt, un recordatori, que serà el seu diari personal on aniran deixant constància escrita de les seves preferències, dels seus interessos. No se'ls demana un escrit llarg ni un qüestionari exhaustiu, no han de passar cap control escrit, ni contestar cap pregunta del mestre. És el **seu** diari i els pertany només a ells. Si volen poden compartir-lo naturalment, però no és obligatori.

I quan el comparteixen amb nosaltres ens adonem que hi ha llibres que els adults llegim amb gran delectació —*El Petit Príncep* per exemple— i, en canvi, solen ser un fracàs en mans de determinats nois i noies. Ens ha passat recentment amb *els Mumin*, *les aventures de Nils Holgerson*, i altres.

En canvi, no ens han fallat, encara, els Roald Dahl, els Rodari i les aventures de la sèrie "la casa..." d'en Joaquim Carbó. També tenen molta sortida els còmics d'en Yakari, els Tintin, Astèrix, Mafalda, etc. I, naturalment, la saga harrypotteriana, les aventures de la Wanda i els àlbum il·lustrats.

Durant un curs escolar ens trobem alumnes que emplenen tres diaris de lectura (set llibres a cada diari) i d'altres que amb prou feines n'acaben un. Si fa no fa, com els adults.

I és que es tracta d'això precisament, que cadascú llegeixi allò que li pot servir, que ho pugui relacionar amb les coses que li passen, que li mostrin pautes, models, maneres de viure la vida.

Jaume Centelles